

Anni Kinnunen puhuu ja puhuttelee taiteella

Jussi Korhonen

Oululaisen Anni Kinnusen työhuoneella Pikisaareissa on tyhjää. Taiteilijan teoksia, hänen näkemyksiään maailmasta viedään näyttelystä toiseen.

Huhtikuussa Kinnusen Odd Familiar -näyttely oli Kuopiossa. Torstaina Tampereella avautuu näyttely Finlaysonin Art Areassa. Siellä esillä on muun muassa osia The Great Escape -näyttelystä, joka oli nähtävillä viime vuonna Oulun taidemuseossa sekä kokonaan uusia teoksia.

Finlaysonin Art Area on nousemassa yhdeksi Suomen merkittävimmistä kuvataidetaapahtumista. Sitä on jo nyt ainakin Mäntän kuvataideviikot, missä Kinnunen oli viime vuonna jo toistamiseen yksi kutsututuista taiteilijoista.

KINNUNEN sanoo, että kuvataiteilijaksi hän ei erikseen pyrkinyt. Sille tielle hänet vei tarve nostaa tärkeitä aiheita osaksi keskustelua ja herätellä ajattelemaan

Taiteellinen ilmaisu oli aluksi sivujuonne valokuvauksen työn ohella, mutta se vei mennessään, kun kiinnostusta siihen tulivat.

-Se tavallaan veti minut tälle puolelle. Se on hirveän hyvä juttu, koska se palvelee tarveani jäsentää maailmaa kuvataiteen keinoin.

-Aika luontevan kivastihan tämä siis meni, Kinnunen naurahtaa.

Hänen taiteensa pohjautuu paljolti valokuvaan ja videoon. Taiteilija itse näkyy teoksissa, mutta omakuvista ei ole kyse. Kinnusen tuotanto käsittää myös esineellisiä installaatioteoksia.

Aiheena Kinnunen on viehtynyt tutkimaan ihmisen suhdetta ympäristöönsä. Tai ehkä joiltakin osin voisi pikemminkin puhua suhteettomuudesta.

Anni Kinnusen näyttely Tampereella on valmis puhuttelemaan katsojia.

-Minullahan tämä menee niin, että teen yleensä useamman vuoden kestäviä projekteja. Niissä aina vähän teema vaihtuu, hän sanoo.

Tiettyjä samankaltaisuuksia eri projekteista on kuitenkin löydettävissä.

Näyttelyksi ja kirjaksi päätyneessä Personal Landscape -kokonaisuudessa Kinnunen kertoo tarkastelleensa ihmisen ja luonnon välisiä vuorovaikutusta.

-Käytin siinä paljon luontoa, jossa on ihmisen kädenjäljet näkyvillä. Periaatteessa siinä voi äkkiseltään katsoa, että siinä on kiva maisema, mutta tarkemmin kun katsoo, niin se ei ole ollenkaan luonnollisessa tilassa.

Kinnunen mukaan ihmiset kyllä tykkäävät luonnosta, mutta esimerkiksi metsät ovat paljolti ihmisen muokkaamaa talousmetsää. Puistossa luonto elää, mutta ihmisen hallitsemassa muodossa.

-Siinä asiassa minua kiin-

nosti kovasti se, että mikä tarve ihmisellä on mennä joko asiaan puuttumaan. Onko koskematon ja kesyttämätön jollakin tavalla pelottavaa? hän pohtii.

PELOTTAVAA on ainakin monien mielestä susissa. Koirissa ei niinkään.

Kinnunen ruoti luonnon kesyttämistä myös osuudessaan Oulun taidemuseon muutaman vuoden takaisessa lemmikkieläimiä käsittelevässä kokonaisuudessa.

-Rupesin pohtimaan, kuinka sudesta on jalostettu koira. Sehän on tavallaan ihmisen luoma veistos. Sitä on muokattu luonnonvalinnan ohji vuosikymmeniä, ja meillä on sen seurauksena hirvittävän epäterveitä rotuja. Sitte meillä on Suomessa hirvittävä susipelko, mutta koira on todella lähellä ihmistä.

RESIDENSSIMATKOILLAANKIN hän kertoo tutkineensa tai-

teellaan ihmisen suhdetta ympäristöönsä, mutta hieman toisesta näkökulmasta. Vahvojen kulttuurien Japanissa ja Italiassa hän pohti ihmisen tarvetta kuulua yhteisöön.

-Japanissa on hyvin vahvat säännöt moniin asioihin. Tein siellä esimerkiksi Japanilaiselle kulttuurille ominaisia asioita, kuten kukka-asetelman, joita en tietenkään koskaan osaa tehdä heidän sääntöjensä mukaan.

Siinäkin hän mietti käsitellessään tavallaan ihmisen tarvetta hallita kaikkea.

-Minua kiinnostaa hirveästi se, kuinka me ihmiset haluamme hirveästi järjestää ja keksiä sääntöjä ja jollakin tavalla kokea kontrolloivamme kaikkea.

Kauas ei näistä teemoista harhahduta myöskään The Great Escape -kokonaisuudessa. Sen syntymistä väritti aivotutkimuskirjallisuudesta kummunut ajatus siitä, kuinka ihmisellä on taipumus vaipua itsepetokseen ja nähdä asiat siinä mallissa, mikä itselle on sopivaa - eli toisin sanoen kontrolloida ainakin ajatuksen tasolla todellisuutta.

VAIKKA Kinnunen aiheissa vaikuttaa ainakin ylätasolla toistuvan ihmisen tarve hallita, hän vakuuttaa, että hän ei tietoisesti takerru aiheisiinsa, vaan antaa tilanteen viedä.

-Luen ja teen muuta pohjatyötä, mutta sitten kun tekemään ruvetaan, niin meidän aika paljon fiilispohjalta.

Mutta mitä taiteilija itse tästä kaikesta saa?

-No en ainakaan rahaa, Anni Kinnunen nauraa.

-Tähän työhön on oltava muut motiivit. Minulle on pienestä lähtien ollut selvää, että jokin kanava dialogiin ihmisten kanssa on oltava. Tämä on minulle omin tapa tehdä sitä.